

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kostelec na Hané

Sportovní 850, 798 41 Kostelec na Hané

Identifikátor školy: 600 120 490

Termín konání komplexní inspekce: 9. – 14. května 2002

Čj.	132 191/02 – 0500
Signatura	km3cv107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kostelec na Hané, Sportovní 850 (dále jen škola) je od 1. ledna 1996 příspěvkovou organizací zřízenou městem Kostelec na Hané. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena Školským úřadem Prostějov. Na základě posledního platného rozhodnutí čj. 601/98/01 ze dne 10. září 1998 škola sdružuje základní školu s kapacitou 600 žáků, školní družinu a kapacitou 60 žáků (dále jen ŠD) a školní jídelnu s kapacitou 400 jídel.

Ke dni konání inspekce navštěvovalo školu v 19 třídách 1. - 9. ročníku 448 žáků, družinu ve třech odděleních 62 žáci. Kapacita školy je využita na 75 %, kapacita školní družiny na 103 %. Město Kostelec na Hané zřídilo při škole s platností od 1. února 1996 devítičlennou Radu školy.

Objekt školy tvoří dvě budovy: nová a moderní budova na Sportovní ulici č. 850, v níž je umístěn 2. stupeň, a budova původní školy na Jakubském náměstí 106, ve které jsou třídy 1. stupně a školní družina.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, učebního dokumentu čj. 16 847/96-2, je prostřednictvím volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů profilována do hudební, výtvarné a tělesné výchovy.

Škola se zapojuje do celé řady projektů, cílem těchto aktivit je její přerod ve vzdělávací, kulturní a společenské centrum mikroregionu Kostecko. Velmi pozitivní roli v životě školy sehrává i její spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzitou Palackého v Olomouci v oblasti zajištění praxe studentů a s Fakultou tělesné kultury a sportu, katedrou rekreologie v oblasti realizace projektů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce (ČŠI) posuzovala kvalitu vzdělávání na základě hodnocení podmínek a průběhu výuky v následujících předmětech: český jazyk na 1. a 2. stupni, matematika na 1. a 2. stupni, chemie, dějepis, přírodopis, zeměpis, informatika. ČŠI dále sledovala úroveň výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině a péči o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podkladem pro hodnocení se stala i kontrola povinné a další dokumentace, písemných záznamů v sešitech žáků, kontrolních prací, laboratorních prací, žákovských knížek a deníčků a také rozhovory s vyučujícími a vedením školy.

Český jazyk na 1. stupni

Rozpracování učiva do časových tematických plánů je pro většinu ročníků provedeno zodpovědně a respektuje požadavky učebních osnov. Kontrolou pedagogické dokumentace školních roků 2000/2001 a 2001/2002, žákovských knížek a sešitů žáků však bylo ve 3. - 5. ročníku zjištěno nerespektování úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola platných k 1. září 1998. Nad rámec učebních osnov bylo probíráno učivo skloňování podstatných jmen, časování sloves ve 3. ročníku, slovesný způsob, řeč přímá a nepřímá ve 4. ročníku, druhy a skloňování číslovek v 5. ročníku.

Materiální zajištění výuky (učebnice, nástěnné jazykové přehledy, slovníky apod.) je na potřebné úrovni. V nižších ročnících žáci pracovali s manipulačními pomůckami, pro čtení a literární výchovu jsou k dispozici soubory knih. Efektivitu výuky zvyšovala pečlivá příprava

textů a nákresů na tabulích. Učitelé v hojné míře využívali vlastnoručně vyrobený obrazový materiál.

Vhodným členěním hodin, zařazováním nejrůznějších relaxačních technik zaměřených na rozvoj tvořivé fantazie a odstranění únavy žáků byly respektovány jejich psychohygienické potřeby. Frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce, především v nižších ročnících, odpovídala charakteru probíraného učiva, individuální pracovní tempo však nebylo vždy respektováno. Správnému sezení žáků při čtení a psaní byla věnována náležitá pozornost, bylo však zjištěno používání nevhodných psacích potřeb. Rozsahem přiměřené domácí úkoly byly zadávány všem žákům.

Struktura vyučovacích hodin sledovala výukové cíle. Pozitivně je hodnoceno zařazování prvků projektového vyučování (část projektu společná pro žáky i jejich rodiče proběhla v době mimo vyučování), uplatňování mezipředmětových vazeb, užití námětových prvků a postupů založených na mezilidském kontaktu. K opakování a procvičování látky učitelé dobře využili efektivní metody práce, např. řízený rozhovor, zařazování problémových úloh, společné zdůvodňování chybějících pravopisných jevů, ve vyšších ročnících také prodloužený výklad. Zadaná práce byla důsledně individuálně i společně vyhodnocována, princip zpětné vazby byl uplatňován průběžně.

Negativem byly dílčí metodické chyby ve výuce čtení, zadávání obsahově nepromyšlené samostatné práce, tolerování jednoslovných odpovědí žáků. Celkově malá pozornost je věnována metodice výuky psaní. Kontrola sešitů a písanek v některých třídách prokázala velmi nízkou úroveň grafické úpravy žakovského písma. Sešity jsou učitelé opravovány, rezervy jsou v důslednější kontrole následných oprav žáků.

V hodinách zaměřených na procvičování pravopisných jevů byli žáci efektivně motivováni formou nejrůznějších her a soutěží zaměřených na rozvoj smyslového vnímání, vhodnou aktualizací učiva. Ve čtení a literární výchově bylo účinně dosahováno aktivizujícího účinku individuální i společnou recitací básně, vyprávěním a dramatizací přečtené pohádky, poskytnutím prostoru žákům pro uplatnění vlastních zkušeností. Při hodnocení jejich práce bylo velmi často využito povzbuzení, pochvaly i pohlazení, byla oceňována přirozená aktivita a zájem o předmět. Množství známek je přiměřené, klasifikace má s jednou výjimkou (neprospívající žák) povzbuzující charakter.

Výchova k umění vyjádřit vlastní názor spolu s rozvíjením schopnosti žáků naslouchat ostatním byla uplatněna především v diskuzích nad literárním textem; pěstování smyslu pro spolupráci včetně návyku respektovat odlišný postoj a názor bylo pozorováno především při řešení úkolů a situací ve skupinách.

Kvalita výuky českého jazyka na 1. stupni měla velmi dobrou úroveň.

Matematika na 1. stupni

Rozvržení učiva vychází z používaných učebnic. Důsledkem bylo zařazení celků, které neodpovídají učebním osnovám daného ročníku (automatizace násobkových spojů ve 2. ročníku, kružnice, kruh, tělesa ve 3. ročníku, zaokrouhlování desetinných čísel, objem krychle a kvádrů v 5. ročníku).

Vybavení učebními pomůckami je na průměrné úrovni, některé si učitelé zhotovují sami. Žáci používají platné učebnice nebo pracovní sešity různých nakladatelství, k dispozici jsou i další pracovní materiály.

Ve výuce převažovaly metody práce, které žákům umožňovaly aktivní osvojování učiva. Úvodní opakování bylo prováděno cílevědomě, učitelky dosahovaly vysoké efektivity soutěžení v kombinaci s hrou nebo řešením úkolů s tajenkou. Střídáním činností, zařazováním

problémových úloh, aktualizací učiva žáky dostatečně motivovaly. Důraz kladly na rozvoj logického myšlení, pochopení vztahů a souvislostí, při rýsování na jeho kvalitu a přesnost. Ke zlepšení názornosti využívaly většinou vlastní pomůcky. Systematicky byl uplatňován princip zpětné vazby, metoda práce s chybou byla aplikována v menší míře. Individuální přístup k žákům byl pozorován zejména v průběhu samostatné práce. K dílčím negativům patřilo zařazování rozšiřujícího učiva pro všechny žáky, úkoly pro samostatnou práci nebyly diferencovány podle schopností, chyběl dostatečný prostor k prezentaci žakovských názorů.

Slovní hodnocení žáky povzbuzovalo, nechyběla častá pochvala za dílčí úspěch. Pouze výjimečně byli žáci vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Možnost získat pěknou známku za rychlost a přesnost nebyla motivující pro slabší a pomalejší žáky. Kontrolou žakovských knížek byla v některých třídách zjištěna příliš vysoká četnost klasifikace.

Verbální projev učitelek a jejich přístup k žákům měly pozitivní dopad na průběh a kvalitu výuky. Vzájemné vztahy mezi žáky a smysl pro spolupráci byly posilovány zejména při skupinových aktivitách.

Výuka matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk na 2. stupni

Obsah probírané látky zcela odpovídá učebním osnovám, je optimálně rozčleněn do jednotlivých ročníků, duplicita nebyla shledána. V osmém ročníku je jedna hodina týdně dělena, v devátém ročníku je výuka posílena o jednu hodinu nepovinného předmětu cvičení z českého jazyka, čehož učitelky velmi vhodně využívají k procvičování a upevňování mluvnického učiva. Veškerá sledovaná výuka byla velmi pečlivě připravena.

Ve škole se učí podle jednotné řady učebnic. Učitelky vhodně používají ve výuce i vlastní odborné a literární texty a dvojrozměrné pomůcky, video a audionahrávky. Pracují s jazykovými příručkami a slovníky, kterými je škola nadstandardně vybavena. Škola vlastní i výukové programy, které však nejsou ve vyučování aplikovány.

Veškerá sledovaná výuka se vyznačovala pevnou a promyšlenou stavbou hodin s pestrými, nápaditými a mnohdy i vtipnými úkoly a činnostmi, které na sebe vzájemně navazovaly a prolínaly se tak, aby na závěr vyústily v téma hodiny deklarované v jejím úvodu. Učitelky dbaly na porozumění přednášenému učivu, jeho průběžné chápání ověřovaly problémovými otázkami a v případě zjištění chyby tuto ihned spolu s žáky analyzovaly a vyvozovaly správnou odpověď. Výuku účelně obohacovaly pečlivě připravené krátké žakovské referáty a mluvní cvičení na zadané téma, zajímavé hry a kooperativní skupinové činnosti, promyšlené úkoly založené na práci s učebnicemi, jazykovými příručkami a odbornými texty. Nechyběla aktualizace, názornost, mezipředmětové vztahy a vazba mezi jednotlivými složkami předmětu. Žáci efektivně pracovali samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, jednotlivé činnosti se často střídaly. Činnostní charakter výuky a realizované psychohygienické prvky ve vyučování (psychomotorická hra, zpěv) účinně pomáhaly udržet pozornost žáků. Opomíjena nebyla ani vstupní i průběžná motivace, která mnohdy výrazně obohatila výchovný aspekt výuky. Komunikace a interakce mezi žáky a učitelkami vykazovala vysokou úroveň, zcela ojediněle ČŠI pozorovala rezervy v kultivovanosti mluvního projevu žáků. Dobré výkony žáků oceňovaly učitelky okamžitou pochvalou, případně i známkou. Efektivita této výuky byla velmi vysoká, převládala přátelská a pracovní atmosféra s přirozeným vzájemným respektováním.

Hodnocení výsledků vzdělávání je prováděno ve všech složkách předmětu, je vyvážené a přiměřené. Učitelky aplikují ve výuce slohové práce a pro vlastní potřebu si testují úroveň vědomostí a dovedností žáků v mluvnickém učivu. Úroveň zápisů v žakovských sešitech je velmi dobrá.

Značná pozornost je věnována mimočítankové četbě, kterou si žáci volí z předložené nabídky. V hodinách literární výchovy učitelky pořádají netradiční „dílny čtení“, čímž vhodně usměrňují žákovský výběr kvalitní literatury a současně budují jejich pozitivní vztah k čtenému slovu. V rámci výuky českého jazyka škola absolvuje divadelní představení, návštěvy místní knihovny a kulturně-literární exkurze. Žáci se zapojují do Olympiády z českého jazyka, do recitační soutěže a soutěží literárního charakteru. Součástí práce nepovinného literárně-dramatického útvaru je i vydávání školního časopisu.

Kvalita výuky českého jazyka na 2. stupni, i přes zjištěné drobné nedostatky, byla příkladná.

Matematika na 2. stupni

Naplánování učební látky do 6. - 9. ročníku koresponduje s učebními osnovami. Jednotlivé tematické celky na sebe logicky navazují, je respektován požadavek střídání aritmetického a geometrického učiva. Učební osnovy jsou plněny. Rozšiřující učivo je zařazováno zejména z důvodu požadavků k přijímacím zkouškám, zpravidla je však probíráno se všemi žáky bez diferenciací podle zájmů a schopností.

Standardní vybavení učebními pomůckami umožňuje plnit vzdělávací cíle. Nedostatek kvalitních kalkulátorů řeší žáci používáním vlastních. Práce s výukovými počítačovými programy probíhá omezeně, naopak časté a efektivní bylo použití zpětné projekce. Žáci pracují s ucelenou řadou učebnic počínaje již 5. ročníkem.

Kvalita výuky měla rozdílnou úroveň po stránce metod práce a organizace výuky, způsobem komunikace, motivace i hodnocení. Pracovní tempo i vzdělávací cíle byly přiměřené věku a schopnostem žáků, k jejich realizaci nebyly vždy použity vhodné pracovní postupy. Vysokého efektu v části sledované výuky učitelé dosahovali zejména střídáním metod práce, účinnou motivací, aktualizací učiva, možnostmi diskuze, aktivní spolupráce a seberealizace žáků.

K rozvíjení jejich logického myšlení přispěly aplikace teoretických poznatků při řešení problémových příkladů a hledání alternativních postupů. Pozitivem bylo také občasné diferencované zadávání úkolů, podpora spolupráce a komunikace žáků při skupinových činnostech, možnost plnit úkoly individuálním tempem. V části sledované výuky bylo pozorováno nevhodné časové i organizační rozvržení hodin, malý prostor pro dotazy a rozvoj komunikativních dovedností žáků, nesystematická zpětná vazba, užití nesprávné terminologie, nedůslednost při zápisu algoritmů, slabší kontakt učitelů se žáky a jen částečné respektování psychohygienických zásad výuky.

Průběžné slovní hodnocení žáky motivovalo, v některých hodinách však bylo uplatňováno v malé míře. Četnost klasifikace je přiměřená. Výsledky čtvrtletních prací jsou projednávány předmětovou komisí, opatření k nápravě jsou přijímána nepravidelně. V rámci přípravy těchto prověrek není zajištěna koordinace učitelů paralelních tříd, způsob vyhodnocení neumožňuje porovnání výsledků. Sešity jsou systematicky vedeny a průběžně kontrolovány.

Verbální projev učitelů, interakce a způsob komunikace se žáky měly rozdílnou úroveň, vyplývaly ze způsobu vedení hodin a závisely i na osobnosti pedagoga.

Kvalita výuky matematiky na 2. stupni měla průměrnou úroveň.

Chemie

Rozvržení obsahu učební látky v 8. i 9. ročníku vychází z doporučení učebních osnov. Důrazem na základní učivo je zejména v 8. ročníku vytvořen dostatečný prostor k jeho průběžnému opakování a procvičování. Laboratorní práce jsou zařazovány v návaznosti na probíranou učební látku, mají plně činnostní charakter a pozitivně ovlivňují vytváření

praktických dovedností žáků spojených s prováděním jednoduchých pokusů. Vyučující chemie absolvovala školení k nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky v souladu s platnou právní normou.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně, která sousedí s chemickou laboratoří plně vybavenou pro experimentální činnost. Chemické látky jsou přehledně uloženy v samostatném skladu, jejich označení a uskladnění je provedeno v souladu s příslušnými předpisy. Předmět je zabezpečen ucelenou řadou učebnic a dostatečným množstvím didaktických pomůcek, k dispozici jsou i výukové videoprogramy, encyklopedická a odborná literatura. Didaktická technika byla ve sledované výuce účelně využita.

Nedostatky z hlediska dodržování psychohygienických zásad výuky nebyly zjištěny. Předmět je v průběhu týdne zařazen rovnoměrně. Demonstrační pokusy byly prováděny za dodržování bezpečnostních pravidel. Z hlediska tempa výuky a množství předkládaných poznatků byla respektována zásada přiměřenosti.

Sledované vyučovací hodiny měly klasickou stavbu (seznámení s náplní vyučovací hodiny, opakování, vyvození učiva, jeho upevnění a shrnutí se zhodnocením práce žáků). V rámci opakování učiva byl využíván pouze málo efektivní frontální způsob, chyběla diferenciací úkolů podle schopností žáků. Expozice učební látky probíhala věcně správně a názorně, vyučující se soustředila na základní učivo. V souladu se specifickými cíli předmětu vyvozovala nové poznatky za aktivní spoluúčasti žáků, na základě jejich pozorování chemických experimentů. Při skupinové formě výuky byli žáci vhodně vedeni k práci s textem, k dovednosti využívat učebnici a odbornou literaturu jako zdroje informací.

Z hlediska motivace se pozitivně uplatňovaly ukázky chemických látek a jednoduché demonstrační pokusy. Nedostatečná pozornost ze strany vyučující byla věnována vytváření souvislostí mezi chemickými poznatky a jejich praktickým využitím v běžném životě, v uplatňování mezipředmětových vztahů a navazování na životní zkušenosti žáků. Ve sledované výuce nebyli žáci klasifikováni, vyučující povzbuzujícím způsobem slovně zhodnotila jejich přístup a znalosti vždy v závěru vyučovacích hodin.

Vyjadřovací schopnosti si žáci rozšiřovali popisem poznávaných jevů. Při rozhovoru a prezentování závěrů z vlastního pozorování a samostatné práce je vyučující vedla ke zpřesňování slovních odpovědí a formulací, vhodně rozvíjela jejich komunikativní dovednosti. Práce ve skupinách uplatněná v části sledované výuky pozitivně ovlivňovala sociální vztahy ve třídě a vzájemnou spolupráci žáků.

Kvalita výuky chemie byla spíše nadprůměrná.

Dějepis

Plánování učiva probíhá v souladu s osnovami. Vlastní příprava učitelů na vyučování byla většinou svědomitá.

Materiální podmínky sledované výuky byly na velmi dobré úrovni, učitelky používaly ve vyučování nejrůznější pomůcky, mapy, atlasy, obrazový materiál a odborné publikace. Vhodně byla také uplatněna audiovizuální technika (videonahrávky, zpětný projektor). Účelně byly využívány učebnice.

Psychohygienické podmínky sledované výuky souvisely s používanými metodami a formami a s celkovou atmosférou ve třídě. V některých hodinách převládala klidná a pracovní atmosféra, v hodinách s dominujícím postavením učitelky postupně narůstal neklid a snižovala se aktivita žáků.

Z hlediska používaných metod a forem práce byla výuka dějepisu méně pestrá. Byla založena

především na účelně vedeném frontálním výkladu doplňovaném znalostmi žáků, kteří byli vhodně formulovanými problémovými otázkami aktivizováni k uplatnění dedukčních metod a postupů. Velmi dobře učitelky zaměřily pozornost žáků na regionální tematiku, mezipředmětové vazby a aktualizaci historického vývoje na současnost. Jako pozitivní hodnotí ČŠI společné vyvozování učiva a jeho zápis do sešitů. Učební látku učitelky prezentovaly věcně a odborně správně, žáci prokazovali dobrou orientaci v používané odborné terminologii.

Negativem bylo vytváření menšího prostoru pro vzájemnou komunikaci. Motivace (vstupní i průběžná) nebyla vždy dostatečně účinná, žáci mnohdy projevovali o probírané téma malý zájem. V menší míře byla oceňována snaha a úspěšnost v plnění zadaných úkolů.

Úroveň žakovských písemností je v převážné míře velmi dobrá, takto vedené záznamy plní roli informačního zdroje pro domácí přípravu. Hodnocení výkonů žáků je vyvážené, dostatečně četné a zahrnuje všechny formy.

V rámci výuky předmětu se škola aktivně zapojuje do Olympiády z dějepisu, do projektu „Dokážu to“, podílí se na přípravě a realizaci historicko-zeměpisných exkurzí.

Kvalita výuky dějepisu ve škole byla spíše nadprůměrná.

Přírodopis

Rozčlenění učiva odpovídá požadavkům učebních osnov. Jeho duplicitě předchází vhodný výběr ucelené řady učebnic jednoho nakladatelství. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla příkladná.

Přírodopisu se vyučuje ve specializované odborné učebně. Její prostorové dispozice, materiální a technické vybavení i estetický vzhled vytvářejí pro výuku kvalitní pracovní prostředí. Velmi dobré je zabezpečení učebními pomůckami, odbornou literaturou i průběžně vytvářenou videotékou. K rozvoji praktických znalostí žáků slouží systém prezentace čerstvých, správně určených rostlin.

Výrazným kladem výuky bylo aktivní zapojení žáků do celého jejího průběhu, časté střídání metod a forem práce i účelné využívání učebních pomůcek včetně prostředků audiovizuální techniky. Pozitivně je hodnoceno zdůrazňování regionální přírodopisné tematiky a využívání vědomostí žáků z jiných předmětů i z běžného života. Používané metody a formy práce žáky výrazně motivovaly, vedly k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Kontrolované záznamy z laboratorních prací byly na standardní úrovni.

Žáci 7. ročníku prohlubují své biologické znalosti ve volitelném předmětu ekologie, žáci všech ročníků si je rozšiřují prostřednictvím přírodopisných vycházek a exkurzí. Škola se úspěšně účastní celostátního ekologického programu se zaměřením na praktickou ochranu životního prostředí.

Výuka přírodopisu byla na vynikající úrovni.

Zeměpis

Logické rozčlenění učiva obsahuje i základní problematiku praktického zeměpisu. Učitelé byli na výuku po stránce materiální i didaktické velmi dobře připraveni.

Výuka probíhala převážně v kmenové učebně, která svým materiálně-technickým vybavením se zaměřením na zeměpis splňuje požadavky kladené na odbornou učebnu. Menší část výuky byla realizována v běžné učebně. Výuka je zabezpečena vhodně vybranými učebnicemi, žakovskými atlasy a potřebným mapovým materiálem. Vybavení předmětu učebními pomůckami, odbornými časopisy a publikacemi umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Výuka byla převážně založena na velmi dobře zorganizované samostatné nebo skupinové práci žáků. Často byla zařazována metoda práce s chybou. Činnost žáků byla ukončována motivujícím hodnocením. Používané metody a formy práce vedly k jejich aktivitě i k rozvoji komunikativních dovedností. Hodnocení vědomostí žáků má odpovídající četnost, při klasifikaci je brán zřetel i na jejich praktické zeměpisné dovednosti.

Při tradičním způsobu výuky s dominující činností učitele byla aktivita žáků i úroveň interakce a komunikace zřetelně nižší. Stereotypnost výuky měla negativní vliv na udržení jejich pozornosti.

Talent, tvořivost a praktické dovednosti žáků jsou rozvíjeny prostřednictvím pravidelné účasti na zeměpisných soutěžích i při vycházkách a exkurzích.

Výuka zeměpisu byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika

Předmět je vyučován jako volitelný v 7. – 9. ročníku. Výuku absolvují všichni žáci z vlastního zájmu, navazují tak na základní znalosti a dovednosti práce s počítačem, které získávají v šestém ročníku v rámci předmětu praktické činnosti.

Rozvržení učiva je provedeno v souladu s učebními osnovami, kontrola prokázala obsahovou kontinuitu učební látky mezi jednotlivými ročníky.

Výuku a současně i správu počítačové sítě zajišťuje jeden pracovník. Přes absenci požadované odborné a pedagogické způsobilosti vyučujícího byla výuka pozitivně ovlivněna jeho značnými odbornými zkušenostmi, dlouholetou praxí a vysokou mírou kreativity.

V prostorné a funkčně uspořádané odborné pracovně je k dispozici celkem 15 počítačů, které společně se serverem tvoří lokální síť s připojením na internet. Softwarové vybavení umožňuje pracovat s textovými a tabulkovými editory i grafickými programy a je východiskem pro používání počítačů jako efektivního prostředku výuky v řadě dalších předmětů. Tato možnost je však dosud využívána v malé míře. V učebně jsou k zapůjčení odborné časopisy a další literatura.

Sledovaná výuka měla ryze činnostní charakter. Vyznačovala se promyšlenou organizací, množstvím připravených činností, systematicky aplikovaným problémovým vyučováním s funkční zpětnou vazbou a vysokou pracovní efektivitou. Organizace, užití metody i formy výuky odpovídaly věku žáků, účelně rozvíjely jejich tvořivost a respektovaly individuální schopnosti.

Učitel přistupoval k žákům individuálně, průběžně s nimi komunikoval, pomáhal jim a případně opravoval chybné postupy. Žáci měli dostatečný prostor pro uplatňování vlastních dovedností, byli průběžně motivováni, jejich činnost byla v hodinách vhodně stimulována a sledována. Pozitivem byly rovněž velmi příznivé vzájemné vztahy.

Úroveň výuky předmětu byla celkově hodnocena jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech měla celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Charakteristika školní družiny

- Škola vykazovala ke dni 30. září 2001 dvě oddělení školní družiny s 50 žáky. Ke dni inspekce bylo do tří oddělení zařazeno 62 žáků 1. - 5. ročníku.
- Školní družina zajišťuje ranní a odpolední provoz, prázdninový provoz je zabezpečován podle zájmu žáků a jejich rodičů.
- Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem školní družiny stanovil zřizovatel rodičům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Jedna vychovatelka nespĺňuje podmínky odborné způsobilosti (absolvovala úplné střední odborné vzdělání se zaměřením na předškolní pedagogiku). Vedoucí vychovatelka je určena.

Činnost ŠD probíhá v budově 1. stupně. Žáci mají k dispozici dvě prostorné herny, které jsou dostatečně vybaveny účelovým nábytkem a odpočinkovými kouty, jedno oddělení je umístěno v dramatické učebně. Technický stav místností ŠD se neliší od učeben 1. stupně (viz kapitola hodnocení podmínek), jejich interiér je však funkčně a esteticky vyzdoben. Družina též využívá tělocvičnu a sportovní areál. Vybavení konstrukčními stavebnicemi, učebními pomůckami a společenskými hrami je dostatečné, jejich fond je průběžně doplňován.

K 1. listopadu 2001 bylo na základě žádostí rodičů zřízeno třetí oddělení ŠD. Jeho výchovně-vzdělávací činnost je omezena pouze na dobu podávání oběda a odchod dojíždějících žáků. Vychovatelka pracuje na zkrácený úvazek. Dochází tím ke krátkodobému překračování stanovené kapacity ŠD o 2 žáky. Zvýšení kapacity bylo změnou zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení schváleno k 1. září 2002.

Stanovený režim dne je vyvážený, zásady bezpečnosti a psychohygieny včetně pitného režimu jsou respektovány. Pobyt dětí venku je do činnosti družiny zařazován v dostatečné míře.

Výchovně-vzdělávací činnost se řídí celoročním plánem, ve kterém jsou postíženy všechny oblasti práce družiny v daném školním roce (hlavní úkoly v jednotlivých měsících, organizační zabezpečení výchovné práce, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti včetně přípravy na vyučování). Řízení ŠD rovněž vychází z týdenní skladby zaměstnání. Provoz družiny je časově vhodně rozvržen, jeho rozsah byl vedením školy projednán s rodiči žáků i se zřizovatelem.

Povinná dokumentace je řádně a přehledně vedena. Vychovatelky se účastní jednání pedagogické rady, informace vzhledem k žákům i jejich rodičům jsou předávány rychle a úplně.

Družina se na veřejnosti prezentuje řadou sportovních a kulturních akcí. Výtěžek jedné z veřejných výstav prací žáků byl věnován nadaci zřízené za účelem opravy místního kostela.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti

Uplatňované metody a formy práce respektovaly požadavky na specifčnost pedagogického ovlivňování volného času dětí. Voleny byly v závislosti na průběhu a obsahu dopoledního vyučování. Vychovatelky vytvářely náležitý prostor pro individuální i skupinovou práci. Organizace činností odpovídala daným podmínkám a složení oddělení.

V rámci odpočinkové činnosti byly voleny postupy odpovídající individuálním potřebám a stupni únavy žáků; byl ponechán dostatek času pro jejich spontánní aktivity a individuální

práci (námětové a konstruktivní hry s pravidly, poslech hudby, vyprávění vlastních zážitků). Organizovaná i spontánní rekreační činnost byla orientována na rozvoj tvořivosti a smyslové výchovy. Žákům bylo umožněno jednat na základě vlastního úsudku. Jejich aktivita byla rozvíjena zařazováním nejrůznějších cvičení, her a dramatických improvizací zaměřených na zdokonalování nervosvalové koordinace i na soustředěné, přirozené jednání. V rámci celodenního projektu zaměřeného na poznávání okolní přírody byli žáci prostřednictvím skupinové práce, společného pozorování, hodnocení a vycházky vedeni k získávání nových vědomostí, jejich využívání v praxi v nových vztazích a souvislostech.

Pozitivní komunikační prostředí bylo navozeno především při vytváření společného programu. Motivace dětí ke všem sledovaným činnostem byla založena na pochvalném hodnocení výkonů, byla podporována jejich iniciativa, snaha a zdravá sebedůvěra.

Celkové hodnocení podmínek a organizace výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

V činnosti školní družiny výrazně převládají pozitiva.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu jsou na rozdílné úrovni. Na jedné straně má škola k dispozici pro žáky 2. stupně nadčasově a moderně řešenou novou budovu, která splňuje požadavky ideálních kapacitních, prostorových a materiálních podmínek (učebny pro nižší počty žáků, velké odpočinkové a přestávkové plochy, kvalitní vybavení tříd a odborných učeben, zázemí v podobě jídelny, knihovny a víceúčelové sportovní haly, možnost využívání venkovních hřišť, kurtů a běžecké dráhy), na druhé straně se výuka tříd 1. stupně odehrává v historické budově školy z počátku minulého století, která jen stěží naplňuje představy o kvalitním materiálně-technickém zázemí výuky. Prostorově vyhovující třídy jsou zde vybaveny starším, postupně renovovaným nábytkem. Ve většině z nich jsou však značně oprýskané nátěry, zašlá a znečištěná malba, popř. místy otlučená omítka. Nedostatky pracovního prostředí se snaží vyučující eliminovat estetickou výzdobou.

Prostředí moderní školy s dostatkem relaxačních prostor ve většině tříd vytváří pro žáky i učitele vhodné psychohygienické podmínky. Správná skladba rozvrhu hodin, časté střídání metod a forem práce, využívání prvků aktivního učení i příznivá pracovní atmosféra splňují požadavky na správnou duševní hygienu při výuce. Odpočinkové kouty ve většině tříd 1. stupně umožňují zřízené zařazovat do výuky nejrůznější relaxační a oddechové chvílky.

Personální zajištění výuky není zcela optimální, ke zhoršení situace v zabezpečení kvalifikovanosti výuky došlo v průběhu tohoto školního roku. Z celkového počtu týdenních vyučovacích hodin je 13, 5 % odučeno nekvalifikovaně. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Vedení školy věnuje velkou pozornost odbornému růstu pedagogů, jejich další vzdělávání se odehrává hned v několika rovinách. Jednak je to vhodně volená účast v nejrůznějších vzdělávacích akcích pořádaných školními středisky, dále si učitelé rozšiřují své vědomosti a dovednosti při realizaci projektů a konečně velmi cenným je předávání zkušeností a tříbení názorů na uplatňování nových metodických postupů při praxi studentů ve škole. Škola sama iniciativně pořádá vzdělávací akce, při nichž se její učitelé stávají školiteli a předávají zkušenosti jiným pedagogům (školení počítačové gramotnosti, školení ve vyšších

modulech a stupních realizovaných projektů).

Pomoc nekvalifikovaným a začínajícím učitelům je zpravidla prováděna v rámci jednání metodických orgánů, při realizaci projektů a specifickým sledováním ze strany vedení školy.

Vytvořený systém pravidelného hodnocení je transparentní, veřejný a demokratický, ve vysoké míře stimuluje pracovníky k aktivitě a zapojení do činnosti školy v rámci výuky i mimo ni. Odměňování je diferencované a probíhá podle podrobného vnitřního mzdového předpisu školy, který je zpracován v souladu s platnou legislativou. Rozhovory s jednotlivými vyučujícími potvrdily, že účelně a promyšleně koncipované zásady pro přidělování nenárokových složek platu znají a že mohou o způsobu odměňování s vedením školy otevřeně diskutovat.

Východiskem pro stanovení reálných koncepčních záměrů se staly materiály na úrovni regionu i města Kostelce a vlastní analýza podmínek školy. Vytyčené cíle jsou školou postupně realizovány při efektivní spolupráci s olomouckou univerzitou i s řadou základních škol z regionu i mimo něj. Vypracované a realizované projekty jsou zaměřeny především na všestranný rozvoj osobnosti žáků. Koncepční záměry se promítají do konkrétního a adresného ročního plánu práce, krátkodobé plánování je funkční. V plnění učebních osnov byly shledány dílčí nedostatky v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni.

Učební plán je plněn, nabídka volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů je pestrá a koresponduje s profilací školy. Organizační struktura je vytvořena s ohledem na podmínky školy (dvě budovy), umožňuje její efektivní řízení. K dosažení lepších výsledků byly zdvojeny některé funkce (výchovný poradce, školní metodik prevence). Činnost metodických orgánů má celkově pozitivní vliv na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Zápisy z porad (pedagogické rady, pracovní porady) svědčí o konstruktivních jednáních. Přijímaná opatření jsou konkrétní s cílem zlepšit stav v dané oblasti. V povinné pedagogické dokumentaci (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) byly zjištěny drobné formální nedostatky. Organizace vyučování odpovídá platné právní normě.

Informační systém ve škole je funkční, má zpětnovazební charakter. Žáci mají dostatek prostoru k prezentaci svých názorů a připomínek (schránka důvěry, dotazníky, ankety, školní časopis), malá pozornost je však v řadě školy věnována jejich právům. Také rodiče získávají informace včas a v potřebném rozsahu. Pozitivem je časté pořádání společných akcí, které vedou ke zlepšení vzájemných vztahů a komunikace mezi školou a rodinou. Vynikajícím způsobem se škola prezentuje na veřejnosti. Je realizátorem několika vzdělávacích projektů a inovativních forem práce. Organizuje kulturně-společenské a sportovní akce pro žáky, rodiče, veřejnost. Spolupracuje s řadou vzdělávacích institucí, umožňuje praxi vysokoškolským studentům atd. Aktivity školy výrazně přesahují rámec okresu, zkušeností a poznatků pedagogů využívají učitelé z různých oblastí České republiky.

Efektivitu řízení vyučovacího procesu sleduje ředitel školy prostřednictvím hospitací a krátkých vstupů do vyučovacích hodin, k získání objektivnějšího pohledu na výchovně-vzdělávací práci školy využívá účelných kombinací metod a forem kontroly. Vychází ze zápisů z jednání metodických orgánů, písemných podkladů zpracovaných vyučujícími, výchovnou poradkyní nebo garanty akcí organizovaných školou. Informace účelně čerpá z pracovních pohovorů, dotazníků, statistických údajů, z osobní účasti na prezentaci a aktivitách školy, které jsou vyhodnocovány. Prostřednictvím průběžně vedené dokumentace třídními učiteli sleduje způsob řešení výukových a výchovných problémů a úroveň jejich spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Získané informace využívá při plánování, na základě jejich analýzy stanovuje na poradách úkoly, nápravná a preventivní opatření. Výsledky hospitační činnosti projednává s učiteli, tento způsob preferuje před zobecněním poznatků a jejich prezentováním na společných jednáních. V průběhu inspekce byly zjištěny dílčí rezervy v účinnosti kontrolních

mechanizmů týkající se nedostatečné kontroly plnění učebních osnov na 1. stupni.

Studijní výsledky žáků jsou sledovány i prostřednictvím standardních testů. Ve školním roce 2001/2002 byly žákům 6. a 9. ročníku zadány testy SCIO zaměřené na matematiku, český jazyk, cizí jazyk a obecné studijní předpoklady. Analýza výsledků včetně závěrů a opatření byla projednána se všemi vyučujícími v rámci metodických orgánů.

Kontrolní činnost ředitele pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce školy. Analýza a prezentace úspěchů žáků v mimoškolních činnostech je využívána k motivaci ostatních žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, vedení a motivování pracovníků školy je na vynikající úrovni, celkově v oblasti podmínek vzdělávání výrazně převládají pozitiva.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Kontrola byla zaměřena na využití finančních prostředků, které byly škole přiděleny ze státního rozpočtu prostřednictvím Okresního úřadu Prostějov v kalendářním roce 2001.

Porovnáním nákladů a výnosů dle výkazu zisku a ztráty byl zjištěn záporný hospodářský výsledek školy ve výši 465 170,- Kč.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na neinvestiční výdaje činil 8 662 000,- Kč, což představuje 75 % celkových příjmů školy.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Hodnocení bylo provedeno za rozpočtový rok 2001. Závazné ukazatele mzdové regulace byly stanoveny v rozpisu rozpočtu následovně:

Limit prostředků na platy Kč	6.089.000,--
Limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci Kč	6.000,--
Limit počtu pracovníků	42,99

Dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace bylo vyhodnoceno porovnáním ukazatelů v rozpisu rozpočtu na rok 2001 stanovených Okresním úřadem Prostějov a skutečného čerpání mzdových prostředků vykázaných v „Sumáři pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001“ - výkaz Škol (MŠMT) P 1-04. Při kontrole nákladového účtu 521 00 - hrubá mzda byla zjištěna účetní chyba v analytickém členění, která však neovlivnila skutečné čerpání prostředků státního rozpočtu, ta byla posléze přeúčtována a ke dni kontroly odstraněna. Kontrolou bylo dále zjištěno, že limit prostředků na platy byl beze zbytku vyčerpán, z prostředků na ostatní platby za provedenou práci bylo ušetřeno 340,-Kč a tyto prostředky byly prostřednictvím účtu zřizovatele školy odvedeny na účet Okresního úřadu Prostějov. Limit počtu pracovníků byl překročen o 0,51 pracovníka (přepočtený počet).

Kontrola zařazování zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů byla provedena u namátkově vybraných 44 % pedagogických a 43 % nepedagogických zaměstnanců.

Podklady pro realizaci nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací byly řádně zpracovány. Platové výměry obsahovaly předepsané náležitosti. Vzdělání a praxe byly doloženy potřebnými doklady. Pro zařazení zaměstnanců do platové třídy v souladu s katalogem prací byla rozhodující nejnáročnější práce, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požadoval. Neplnění kvalifikačních požadavků se projevilo při stanovení příslušného platového stupně.

Nedostatky byly zjištěny v určení doby započitatelné praxe u dvou pedagogických zaměstnanců. V kontrolovaném období vznikl v jednom případě přeplatek platu zápočtem doby nezaměstnanosti a v jednom případě nedoplatek platu tím, že nebyla započítána doba trvalé péče o dítě.

V roce 2001 tvořily u kontrolovaného subjektu nenárokové složky platu z tarifních platů 14,54 %. Průměrná měsíční částka na jednoho zaměstnance činila 1.051,-Kč, u pedagogických zaměstnanců 1.229,-Kč, u nepedagogických zaměstnanců 706,-Kč. Výše osobních příplatků byla diferencována, v průběhu roku měněna, limit 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně, do kterého byl zaměstnanec zařazen, nebyl překročen. Odměny byly zaměstnancům poskytovány v průběhu roku za splnění mimořádných pracovních úkolů. Další plat byl vyplacen v každém pololetí roku 2001 v souladu se stanovenými podmínkami.

Způsob odměňování zaměstnanců vychází z podrobně zpracovaného vnitřního platového předpisu, jehož součástí byla kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn. Zdůvodnění určené částky osobního příplatku a odměn bylo součástí platových výměrů. Příplatky za vedení a zvláštní příplatky za třidnictví byly vypláceny v souladu s platnými právními předpisy. Kontrola dohod o provedení práce a o pracovní činnosti neprokázala jejich nedostatky. Dohody předložené ke kontrole splňovaly předepsané náležitosti.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Z celkového objemu neinvestičních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu tvořily ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) 3,6 %. Kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že prostředky na ONIV byly plně vyčerpány a byly použity na úhradu nákladů v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Přidělené prostředky byly vyčerpány zejména na nákup učebnic a učebních pomůcek (50 %), na další vzdělávání pedagogických pracovníků (7,5 %), zákonné pojištění (5,6 %) a další neinvestiční výdaje.

Žákům prvních ročníků byly poskytnuty školní potřeby ve výši 200,- Kč na jednoho žáka v souladu s obecně platnými právními předpisy (celkově se jednalo o 3 % z ONIV).

V rámci rozpočtu byly škole účelově přiděleny prostředky ve výši 7.000,- Kč pro integrované žáky, které byly použity v souladu s jejich individuálními potřebami, tato částka tvořila 2,4 % ostatních neinvestičních výdajů. Zbývajících 31,5 % bylo vyčerpáno na výdaje spojené s cestovními náhradami a s ostatními náklady souvisejícími s výchovou a vzděláváním.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2001 byly škole Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy přiděleny ze státního rozpočtu finanční prostředky, které byly určeny k financování projektu „Žáci žákům“, v celkové výši 94 000,- Kč. Kontrola byla předložena závěrečná zpráva obsahující zhodnocení projektu a údaje o finančním vyúčtování s doložením prvotních účetních dokladů, které prokazovaly výši skutečného čerpání.

Přidělené prostředky byly použity k zabezpečení odborných vzdělávacích seminářů a aktivit pro pedagogické pracovníky. Jejich kontrolou bylo zjištěno, že byly využity v plné výši k účelu, na který byly poskytnuty, a v roce 2001 řádně zúčtovány.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Ve sledovaném roce škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 byla zpracována v souladu s obecně platným právním předpisem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Mzdové prostředky a prostředky na ostatní neinvestiční výdaje přidělené škole ze státního rozpočtu prostřednictvím Okresního úřadu Prostějov byly použity na úhradu nákladů souvisejících s výchovou a vzděláváním a jejich čerpání bylo v souladu s obecně platnými právními předpisy. V kontrolovaném období roku 2001 nebylo zjištěno neefektivní vynakládání prostředků státního rozpočtu.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Charakteristika

Ke školnímu stravování bylo podle výkazu o společném stravování dětí a mládeže Škol V 17-01 k 15. říjnu 2000 přihlášeno 360 strážníků, k 15. říjnu 2001 bylo vykázáno 370 stravovaných, což odpovídá i stanovené cílové kapacitě. Z celkového počtu stravovaných bylo 296 žáků školy, 53 dospělých a 21 dětí z Mateřské školy Bílovice, kam tamní obecní úřad zajišťuje dovoz obědů společně se surovinami na přípravu přesnídávek pro následující den. Kromě zaměstnanců školy umožňuje zaměstnavatel stravování v souladu s kolektivní smlouvou na rok 2001 bývalým zaměstnancům, kteří odešli do starobního důchodu, zaměstnancům na mateřské dovolené a v pracovní neschopnosti.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Zařízení kuchyně je v nerezové úpravě, výkonem odpovídá počtu připravovaných jídel, který se pohybuje kolem 300 obědů denně. Příprava stravy je zorganizována tak, aby byla na 11.00 hodin připravena k odvozu do mateřské školy. Výdejní doba je stanovena v době od 11.30 do 14.00 hodin. Místně ani časově nejsou provozním řádem při stravování oddělení cizí strážníci. Rozpis pedagogických dozorů pro školní jídelnu je zajištěn. V den kontroly, 14. května 2002, v době od 11.30 do 12.00 hodin nebyla tato povinnost splněna. Estetiku prostoru jídelny se 104 místy u stolů umocňuje jejich uspořádání a zejména částečné prosklení stěny. Dva vchody do jídelny vhodným způsobem řeší rozdělení příchozích a odcházejících strážníků.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Finanční limity na nákup potravin byly v roce 2001 stanoveny v souladu s platnou vyhláškou. Využití finančních limitů na potraviny je denně sledované ve výdejkách porovnáním

plánovaného a skutečného nákladu. K 31. prosinci 2001 byl skutečný náklad na přípravu stravy vyšší o 4.184,68 Kč, než částka vybraná od strávnicků. Tato částka byla převedena do následujícího kalendářního roku a postupně vyrovnána zvýšením finančního limitu (cena stravenky) od 1. března 2002.

Ke kontrole byly předloženy výživové normy, které jsou sledovány výpočtem spotřebního koše ve vybraných druzích potravin. Kontrolou však bylo zjištěno, že podle skutečné spotřeby surovin nejsou uvedené výpočty správné, což dokládá i skladba jídelních lístků. Ta sice uvedené procento používání těchto surovin neprokazuje, ale dokladuje jejich optimální a vyvážené zařazování.

Spotřební normy jsou dodržovány v souladu s používanými recepturami pro školní stravování. Případná úprava je prováděna v rámci platné vyhlášky.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve školní jídelně

Strávníci jsou evidováni na stravovacích záznamech, odděleně podle věkových kategorií. Poplatky za odebrané jídlo korespondují s vyhláškou o školním stravování. Pro zaměstnance je platba snížena o příspěvek z FKSP, bývalí zaměstnanci se stravují za podmínek stanovených kolektivní smlouvou pro rok 2001. Vedení výdejků potravin a skladové evidence bylo v souladu s platným právním předpisem.

Moderní vybavení kuchyně a jídelny, přístup k práci celého kolektivu zaměstnanců a zejména vedoucí kuchařky velmi pozitivně ovlivňuje kvalitu poskytovaných služeb.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci komplexní inspekce byly ve škole provedeny tematické inspekce zaměřené na ochranu člověka za mimořádných situací a na prevenci sociálně patologických jevů. Dále byla sledována péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich reedukace.

Ochrana člověka za mimořádných situací

Řízeným rozhovorem s ředitelem školy a jeho zástupcem, kontrolou příslušné dokumentace a materiálního zabezpečení a testováním žáků bylo zjištěno:

Škola vlastní metodický pokyn MŠMT čj. 34 776/98-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů základních a středních škol, publikaci Ochrana člověka za mimořádných situací a dostatečné množství dalších metodických příruček k uvedené tematice. Ředitel vypracoval pro školní rok 2001/2002 specializovaný plán Ochrana člověka za mimořádných situací. Výše uvedená tematika je prokazatelně součástí pracovních porad.

Sledovaná problematika je zahrnuta v plánech práce dvou předmětových komisí. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že žáci jsou s ní seznamováni.

Škola vlastní dostatek funkčních učebních pomůcek k tematice ochrana člověka za mimořádných situací. Ochanné masky jsou uskladněny přímo v prostorách školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků není ve školním roce 2001/2002 obsahově zaměřeno na tematiku ochrany člověka.

Škola má vypracován pro všechny prostory podrobný plán evakuace, podle zápisu v požární

knize byl její nácvik proveden. Spolupráce školy s Hasičským záchranným sborem je neformální, někteří žáci jsou členy družstva mladých hasičů.

Žáci testované třídy 9. ročníku splnili požadovaná kritéria, dosáhli celkově mírně nadprůměrného výsledku.

Škola realizuje Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů základních a středních škol na velmi dobré úrovni.

Prevence sociálně patologických jevů

Potřebné informace ČŠI získala rozhovorem se školním metodikem, ředitelem školy, studiem dokumentace a prohlídkou školy. K objektivnímu posouzení této oblasti vyplňovali žáci jedné třídy sedmého a devátého ročníku dotazník „Jaké to je, být žákem této školy?“

Škola věnuje této problematice velkou pozornost, patří k jejím prioritám. Z důvodu zkvalitnění práce v této oblasti byli ustanoveni dva školní metodici prevence. Škola se snaží předcházet patologickým jevům zejména bohatou nabídkou mimoškolních aktivit, organizováním značného množství akcí k využití volného času a zapojením do několika vzdělávacích projektů. Jedním z nich je i dlouhodobý projekt „Žáci žákům“ navazující na žáky i rodiči kladně hodnocený projekt „Hnutí GO“. Uskutečnění projektu „Žáci žákům“ podpořilo MŠMT účelovou finanční dotací, která byla vyčerpána v souladu se záměry projektu. Realizací minimálního preventivního programu, v návaznosti na uvedené projekty, docílila škola maximálního využití potenciálu pedagogických pracovníků, žáků, rodičů a získala i podporu veřejnosti.

Z dotazníků vyplynulo, že žáci jsou o dané problematice velmi dobře informováni, k učitelům mají důvěru. Škola jim také vytváří velmi dobré podmínky k prezentaci svých názorů, připomínek a podnětů (dotazníky, ankety, schránka důvěry). Metodici prevence mají velmi dobře zmapovanou situaci ve škole, největší problémy byly zjištěny s kouřením, objevují se také školní úrazy způsobené spolužákem. V poslední době byly řešeny pouze dva závažnější případy z kategorie sociálně patologických jevů.

Problematikou prevence se škola zabývá a přijatý systém je funkční.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve smyslu Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16138/98-24 vykazuje škola ve školním roce 2001/2002 celkem 22 individuálně integrované žáky.

Přehled je znázorněn v tabulce:

Škola	Počet integrovaných žáků	Druh zdravotního postižení *
1. stupeň	14	13 SVPU+1 SP
2. stupeň	8	7 SVPU+1 TP
Celkem	22	20 SVPU+1 SP + 1 TP

- SVPU - specifická vývojová porucha učení, SP - sluchové postižení, TP - tělesné postižení

Pro všechny integrované žáky byly na základě odborných vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně (PPP), případně ve speciálně-pedagogickém centru zpracovány

individuální plány (IP). Jejich struktura je jednotná, obsahují podstatné údaje. Stanovují obecné cíle z hlediska nápravy specifických vývojových poruch učení v době mimo vyučování (reedukace), včetně jejího rozsahu a využívaných pomůcek. Dále zahrnují formy zohlednění a individuálního přístupu vyučujících v předmětech, kde tyto poruchy případně zdravotní postižení negativně ovlivňují výkony žáků (český jazyk, cizí jazyk, případně i ostatní předměty). Integrace i zařazení žáků do reedukace byly provedeny se souhlasem jejich zákonných zástupců, kterým byla také nabídnuta možnost klasifikace s využitím širšího slovního hodnocení žáků. Účinnost plánovaných a realizovaných postupů a tolerancí není pravidelně a systematicky vyhodnocována, což snižuje funkčnost IP, které tak mají částečně administrativní charakter.

Pro integraci žákyně s tělesným postižením jsou ve škole vytvořeny optimální podmínky (bezbariérový přístup, osobní asistentka).

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována pověřenou učitelkou a výchovnou poradkyní. Daná tematika je diskutována neformálně i v rámci metodických orgánů a porad. Vyučující jsou průběžně informováni o výukových problémech a potřebách těchto žáků. Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou i zákonnými zástupci, cíleně se zaměřuje na včasnost rozpoznání a diagnostikování příčin výukových problémů žáků. Usiluje o zainteresovanost rodiny a společný postup při jejich řešení.

Při hospitacích a kontrolou žákovských sešitů z českého jazyka bylo zjištěno, že v uplatňování individuálního přístupu k žákům ve výuce, využívání specifických postupů a obecných doporučení při zadávání písemných cvičení, hodnocení a provádění jejich oprav jsou mezi vyučujícími rozdíly. Většina z nich však specifický přístup k těmto žákům uplatňuje.

Škola plní podmínky pro navýšení finančních prostředků ve prospěch individuálně integrovaných žáků stanovené ve výše uvedeném metodickém pokynu.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je velmi dobrá.

Speciální péče - reedukace SVPU

Nápravu SVPU v době mimo vyučování zabezpečují odborně připravené učitelky, které absolvovaly studium speciální pedagogiky, případně i specializační kurz zaměřený na tuto problematiku. Je prováděna v souladu se závěry a doporučeními odborného vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně. S využitím adekvátních nápravných technik, speciálních pomůcek a textů byla rozvíjena vizuomotorická koordinace, grafomotorika a poznávací funkce žáků (sluchové a zrakové vnímání, pravolevá a prostorová orientace apod.). Na 2. stupni byl kladen důraz především na upevňování a procvičování mluvnického učiva, čtení a porozumění textu. Vyučující respektovaly psychohygienické požadavky, individuální dispozice žáků a jejich osobní tempo. Jednotlivé činnosti se střídaly v kratších intervalech, dle potřeb žáků byly zařazovány relaxační aktivity. Reedukace je prováděna individuálně, popř. skupinově s optimálním počtem žáků. Je zabezpečena dostatečným množstvím pomůcek, rezervy jsou ve využívání počítačových programů pro reedukaci, kterými je škola vybavena. Žákům byly poskytnuty pracovní sešity a jednoduché vybavovací jazykové přehledy.

Při prováděných činnostech a cvičeních učitelky žáky průběžně povzbuzovaly, pochvalami oceňovaly jejich snahu a výsledky. Vlastní reedukaci většinou předcházela motivace formou rozhovoru, vhodně zaměřeného i na sebehodnocení žáků a posouzení svých znalostí.

Dílní rezervy byly zjištěny v systému vzájemné spolupráce učitelek zabezpečujících reedukační péči a ostatních vyučujících českého jazyka např. při zpracování IP, stanovování pedagogické

diagnózy žáků a ve vyhodnocování účinnosti reedukační péče.

Kvalita speciální péče byla velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitele před inspekcí
- Dotazník pro rodiče žáků vybraných tříd
- Rozhodnutí Školského úřadu Prostějov o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 10. 9. 1998 č. j. 601/98/01
- Zřizovací listina o vzniku právnické osoby Základní školy Kostelec na Hané ze dne 14. listopadu 2001
- Vybraná povinná dokumentace školy za školní rok 2001/2002: řád školy, rozvrh hodin, třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků
- Třídní knihy školního roku 2000/2001
- Projekt „Žáci žákům“
- Projekt TOŠ 2001 ZŠ Kostelec na Hané
- Projekt „Škola pro život, život pro školu“
- Projekt „Dokážu to“
- Projekt „Kostelec“
- Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2000/2001
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
- Školní časopis „Osmáček“
- Tematické časové plány učiva sledovaných předmětů pro školní rok 2001/2002
- Vybrané deníčky, žákovské knížky, sešity, protokoly laboratorních prací z přírodopisu a chemie, kontrolní práce z matematiky a českého jazyka za školní rok 2001/2002
- Záznamy z jednání pedagogické rady školního roku 2001/2002
- Záznamy z jednání všech předmětových komisí školního roku 2001/2002
- Vnitřní platový předpis ZŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850 ze dne 1. 1. 2001
- Plán DVPP na rok 2002 ze září 2001
- Zpráva o použití prostředků DVPP ze rok 2001 ze dne 21. 12. 2001
- Evakuační plán
- Specializovaný plán Ochrana člověka za mimořádných situací na školní rok 2001/2002
- Požární kniha
- Dotazníky žáků IX. A třídy k tematice ochrany člověka za mimořádných situací
- Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
- Strategie rozvoje mikroregionu Kostecko
- Zahajovací výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 za školní rok 2001/2002 ze dne 4. 10. 2001
- Hospitační záznamy

- Dokumentace školní družiny
- Obecně závazná vyhláška Městského zastupitelstva v Kostelci na Hané č. 3/93 ze dne 16. 12. 1993 o stanovení příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřské školy a školní družiny
- Evidence individuálně integrovaných žáků ve školním roce 2001/2002
- Rozhodnutí ředitele školy o zařazení dítěte jako integrovaného žáka platné pro školní rok 2001/2002
- Plán kontrolní na hospitační činnosti ředitele školy pro školní rok 2001/2002
- Zápisy z pracovních porad, schůzí pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení za školní rok 2001/2002
- Individuální plány integrovaných žáků pro školní rok 2001/2002
- Záznamy o reedukační péči prováděné ve školním roce 2001/2002
- Odborná vyšetření a doporučení PPP a SPC k integraci žáků
- Protokol o školení autorizovanou osobou v problematice zacházení s chemickými látkami ze dne 16. května 2001
- Minimální preventivní program na školní rok 2001/2002
- Dotazníky „Jaké to je, být žákem této školy“ pro žáky tříd VII. A a IX. B
- Záznamový arch kontroly dokumentace, řízeného rozhovoru se školním metodikem a ředitelem školy
- Rozpis rozpočtu na rok 2001 z Okresního úřadu Prostějov
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za rok 2001
- Mzdové listy zaměstnanců za rok 2001
- Vnitřní platový předpis základní školy
- Personální a mzdová dokumentace namátkově vybraných zaměstnanců
- Podklady pro výplatu osobních příplatků a odměn za rok 2001
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže V 17- 01 k 15. říjnu 2000 a k 15. říjnu 2001
- Kolektivní smlouva pro rok 2001
- Výdejky potravin namátkově za období leden - červen 2001, výpočet spotřebního koše za rok 2001
- Jídelní lístky za období leden - červen 2001
- Receptury pro školní stravování
- Stravovací záznamy za leden a únor 2001
- Skladová evidence na rok 2001

ZÁVĚR

Ve škole se vyučuje podle schválených učebních dokumentů, dílčí rezervy byly zjištěny v plnění učebních osnov na 1. stupni. Celková kvalita výuky byla na velmi dobré úrovni. Byly uplatňovány adekvátní metody a formy práce s prvky aktivního učení, pozornost byla věnována názornosti a systematickému využívání audiovizuální techniky. Rezervy byly zjištěny v motivaci žáků a rozvoji jejich komunikativních dovedností. Patřičná péče a pozornost je věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školní družina úzce spolupracuje se školou a vhodně doplňuje její výchovně-vzdělávací činnost. Další součástí školy – školní jídelna pracuje na velmi kvalitní úrovni.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnit zvolený vzdělávací program, výrazně lepší jsou pro žáky 2. stupně.

Personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nejsou zcela optimální, výuka některých předmětů, zvláště cizích jazyků, je zajištěna učiteli bez příslušné kvalifikace. Tato skutečnost neměla negativní dopad na kvalitu sledované výuky.

Celkový způsob vedení školy je promyšlený, koncepční a demokratický. Jednotlivé složky řízení na sebe navazují a prolínají se. Výrazná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení školy systematicky analyzuje podmínky, průběh a výsledky vzdělávání žáků. Uplatňovaný systém kontrol vytváří svým rozsahem předpoklady pro získání dostatečného množství objektivních informací potřebných pro účinné řízení školy.

Kvalita i podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

V kontrolovaném období roku 2001 nebylo zjištěno neefektivní využívání prostředků státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Marcela Hanáková	...Hanáková v. r.
Členové týmu	Mgr. Blahoslav MelhubaMelhuba v. r.
	Mgr. Vojtěch ChromečekChromeček v. r.
	RNDr. Ladislav PluskalPluskal v. r.
	Mgr. Vít ŠirokýŠiroký v. r.
	Ing. Leo KolmanKolman v. r.
	Mgr. Jan ZapachZapach v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Petra Kalabisová Sylva Procházková Hana Vyhnálková	

V Olomouci dne 30. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:7. června 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Miloslav Marcín

.....Marcín v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Jeremenkova 40 A 779 00 Olomouc	28. 6. 2002	132 286/02
Město Kostelec na Hané Jakubské náměstí 138 798 41 Kostelec na Hané	28. 6. 2002	132 285/02
Rada školy ZŠ Kostelec na Hané Předsedkyně Blanka Činochová Sportovní 850 798 41 Kostelec na Hané	28. 6. 2002	132 287/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	---